

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában
Egy évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fil., vidéken 10 fillér.

Szerkeszti **BUDAY ALADÁR.**
A **PÁZMÁNEUM** nyomda és irodalmi vállalat kiadása
Budapesten, VIII., Mária-utca 11.

A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.
Európa egyéb államaiba és Amerikába egész évre 7 kor.
Hirdetések alku szerinti árban.

November 30 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- vált.
					kél	nyug.			kél	nyug.	
14 Vasárnap	Nikáz pk.	János	1 Decz. Nahum.	Lukács	7 26	3 52	8 26	☾	3 42	6 5	☾ Utolsó. 21-én este 9 órakor vált.
15 Hétfő	Valér vt.	(I. 1—19.)	2 Habakuk pr.	(XII. 16-21.)	27	52	25	☾	4 45	7 12	
16 Kedd	Etel, Özséb	A zsidók	3 Szofonius pr.	Az	28	52	24	☾	5 51	8 11	
17 Szerda	Lázár qk.	Jánosnál	4 Borbála vt.	esztelen	29	52	23	☾	7 8	9 0	
18 Csütörtök	Gráciaán	kérdezőskö- nek Jézusról.	5 Szabbas	gazdagról.	29	52	23	☾	8 23	9 43	
19 Péntek	brahám		6 Miklós pk.		30	53	23	☾	9 36	9 19	
20 Szombat	Ammon és T.		7 Ambrus pk.		31	53	22	☾	10 57	10 51	

A Magyar Néplapnak el kell terjednie!

— Levél a szerkesztőhöz. —

Ennek három okát adom.

Először, mert magyar. Másodszor, mert néplap. Harmadszor, mert katolikus. Ezt a három okot nem kell bővebben fejtegetnem; ezek döntő okok, melyek bárkit meg kell hogy ragadjanak. A ki e három szón meg nem indul, hiába beszélek én annak naplementéig.

A Magyar Néplapnak el kell terjednie! El kell terjednie szemben a magyartalan, népellenes és vallást bántó lapokkal. Mert ez a háromféle lap kering leginkább a mi népünk háza körül. Egyikét olcsón adják, másikat drágán, olyikat ingyen, egyik naponta jelenik meg, másik hetenkint; egyiket nagydobbal szórják, másikat csuszva-mászva terjesztgetik. Odébb velük! Csak piszkos kéz munkája az. Es még piszkesabb a szív, mely azt a kezét vezeti. Nézzük sorra őket.

Magyartalan lapok azok, melyek külföldről hozott bomlasztó eszméket akarnak ojtani a nép lelkébe, hogy e drága földet, melyet Arpád hada szerzett meg és a Hunyadiak vére öntözött, ne lássa ezentúl hazájanak, hanem legyen kozmopolita vagyis olyan sehonnai, aki azt mondja: „A „haza“ egy talpalattnyi terület, a „nemzet“ egy maroknyi nép.“ És ellöki magát a talpalattnyi földet és hátat fordít a maroknyi népnek és elkiáltja: „Az én hazám az egész világ! az én nemzetem az egész emberiség.“

Ezek a lapok fölös számmal iurakodnak a mi hazafias, becsületes magyarjaink közé és

mivelik ottan a legnagyobb rosszat: tépik le gyermekét az anya kebléről, a honfit a hazáról. Odébb velük! Értelmes ember, kinek szive a helyén van, tudja, hogy mit ér az a szó: „az én hazám“ és mit jelent az a beszéd: „az én nemzetem.“

Népellenes lapok azok, melyek a nép iguzi érdekei ellen íródnak. Van ezeknek többféle válfajuk. De én most csak a legutolsó rendűekre akarok rámutatni, azokra, melyek ugy készülnek, mintha még a 48 csak ezután következnek el — talán. Ezek azok a félszeg ujságok, melyek a népet tutorságban, gyámság alatt akarják tartani és szólnak imígyen: „Jó nép, édes nép, ime mink legyünk a te legédesebb barátaid! Látod, miminden gondodat magunkra vállaljuk. Itt van velünk a sok jó gróf ur, meg a sok jó képviselő ur, meg más nagy urak, akiknek mindnek abban fáj a fejünk, hogy a te fejed ne fájjon! Látod most még szövetséget is alakítunk neked, hogy csak puhán feküdj és lábadat kőben meg ne üssed!“ Odébb velük! Így beszélni csak a jobbagyokkal lehetett. Ezek az urak ugy látszik 50 év óta nem tanulnak és nem felejtenek. Ezek azt hiszik, hogy a bemaszlagozott nép majd kötélnek áll megint és talán önként megajánlja a robotot meg a porziót. Odébb velük! Értelmes ember tudja, hogy az, aki igazán használni akar a népnek, az arra törekszik, hogy a népet önállóságra szoktassa, maga dolgára kitanítsa, nem legyámkodja, hanem fölvilágosítja.

Vallást bántó lapok azok, melyek sokszor igazán szépen nyilatkoznak a türelemről, a felebaráti szeretetről, minden vallás fontosságáról és jóságáról, de élesen csipnek egyet-egyét a *katholikus* papon, iskolán, szentségeken, kivált a gyónáson és házasságon, meg aztán a szertartásainkon, a búcsúnkon, a körmenetünkön. Odább velük! Ezek az ujságok azt piszkolják, ami nekünk legdrágább: a katolikus vallásunkat. Értelmes ember tudja, hogy nem az általános türelem, törvénytisztelet, emberszeretet, erkölcsös élet kell az üdvösségre, hanem a kiváló katolikus alapigazságok és a római vallás.

Odébb tehát eme rossz lapokkal. Bármilyen hizelgő köntösben és jó czimben kopogtatnak is az ajtón: „Künn tágasabb!

Beereszteni való csak a *Magyar Néplap*. A három ok miatt. Ennek programjában olvasom felirva azt, amire a magyar népnek legégetőbb szüksége van, valamennyi téren a politikai, gazdasági, társadalmi és családi életnek.

Ez a programm telivér magyar. Minden magyar embernek legfőbb eszméje a független és önálló keresztény magyar királyság és ebben egy virágzó, békés *haza*.

Ez a programm telisteli a *népért* van. Hasznára lenne minden pontja, előnyére minden sora. Tanítja, mivel, önállósítja a népet! jogokat akar gyarapítani, polgárokat nevelni a nép között. Embernek nézi a népet és azt mivel, hogy mindig tökéletesebb ember legyen.

Ez a programm a tiszta, az igazi katolikus program. Amit az egyházpolitikai revízió módjáról ír, a szentségek hatályának visszaadásáról, azt aláírhatja a szentséges Atya is Rómában. Ilyennek óhajtjuk mi a revíziót igazán.

Azért ez a programm a legjobb program. Ezért a programmért kell elterjednie a Magyar Néplapnak, mint a hogy el volt terjedve egy évtizeddel azelőtt. Hej, be kár, hogy az akkori szerkesztők be hagyták kötni a szájukat kisebb-nagyobb konczczal. Ma tán másképp volnánk. (Tán azóta napilap volna már a Magyar Néplap.) Hanem, ugyebár, kedves szerkesztő ur, önt nem fogják aprópénzzel kifizetni és aztán csendes nyugalomba parancsolni?! Ön megmarad becsületesen a zászló mellett, melyet újra bontott?! Ön, ugyebár hű marad magamagához?! Mert tudja kérem, elég volt nekünk egy csalódás, egy árulás. Azóta kissé kételkedünk. Am ha azt fogjuk látni, hogy a Magyar Néplap az marad, a minek indult, akkor leszünk olyan

hívei, hogy el nem tántorit tőle semmi és senki, se jó, se rossz.

Ugy áldja meg önt az én Istenem, a milyen hű marad hozzánk elhagyatott, de magabizó magyar néphez!

(Sopronmegye.) *Öreg magyar plébános.*

*

Feleletem: Köszönöm az elismerést, örülök, hogy a programom kedvére való s ígérem, hogy a kérdéseire pedig az életem folyása fog kedvére felelni. *A szerkesztő.*

Sziveskedjék naptárainkra megrendeléseket gyűjteni!

Antiszemitizmus.

Egész Európában nincs ország, ahol a zsidóság az ősi uralkodó nemzettel szemben akkora túlsulyra és hatalomra tett volna szert, mint hazánkban. A zsidók szaporodása ma is oly nagy, mint a Fáraók idejében volt Egyiptomban. Budapest a világ városai közt harmadik helyen áll zsidó lakosság tekintetében.

De nemcsak számbelileg szaporodik hazánkban a zsidóság ijesztő rohamossággal, hanem hatalmas tekintetében is. Bárhová tekintünk, mindenütt látjuk a zsidók hatalmának és vagyonának gyarapodását. A nemzetellenes hamis liberálisizmus rövidlátó vezérei az egyenlőség örve alatt nyakunkra növesztették a zsidókat a politikai, erkölcsi, gazdasági és szellemi élet terén egyaránt. Emanczipáltuk, reczipiáltuk őket s eljutottunk ezzel oda, a mitől már a nagy Széchenyi óvta nemzetünket, hogy ma-holnap a keresztény magyar nép fog a saját recepcziója után jajgatni.

Az utóbbi évtizedek politikája mindenütt a zsidóságot tolta előtérbe, vagy nyíltan vagy kerülővel azon intézmények fejlesztésével, amelyekre a zsidóság ekszisztenciája alapítva van. Az államkincstár pénzkészleteiből milliók fekszenek a zsidó bankokban nevetséges csekély 2—3, sőt még alacsonyabb perczent kamatra is, míg a földműves és iparos 9—10 perczentre veszi a kölcsönt, ha ugyan ügyelbajjal is kaphat. A zsidók alapította gyárak és vállalatok a „magyar ipar fejlesztésének“ ürügye alatt szintén milliókat vágnak zsebre államsegély czimén.

A kereskedelem — a börzétől le az utcásarki putriig — egy-két keresztény kereskedőtől s a csekély számú szövetkezettől eltekintve — kizárólag zsidó kézben van.

Már pedig mindezek óriási befolyást és hatalmat rejtenek magukban, amelylyel a zsidók nemcsak élnek, de vissza is élnek a termelő és fogyasztó magyar közönség rovására. A börzén a papirosbuza ördögi találmányával tönkreteszik a földmivest. A gyárak és biztosító intézetek vigéceikkel behálózák az egész országot, ezek ravasz ígéretekkel ráveszik a népet — földmivest, iparost, sőt a miveltebb osztályokat is, — hogy vegyen gépet vagy biztosítsa magát. A végét mindenki ismeri vagy a saját keserves vagy a más tapasztalatából; gép nincs, vagy ha van, rossz, biztosítás fucsos! magyar fizess, különben jön a licitáció.

Arról is sokat irhatránk, hogy a falusi nép és a kisvárosi iparos is mennyire ki van szolgáltatva a zsidó boltos és korcsmáros fosztogatásainak. De ha

erre gondolunk, megdermed kezünkben a toll és könyvek tolulnak szemünkbe. A földmives ősi telke s meleg viskója, az iparos műhelye és a mágnás kastélya egyformán zsidó kézre kerülnek. Elmondhatjuk a mese szavaival: „égszakadás, földindulás, gyere te is pajtás — itt van a zsidó.“

De még ez mind nem elég. A felsőbb iskolákban tanuló ifjuságnak majdnem fele zsidó. Innét van aztán, hogy bár a magyar állam 19 millió lakosságából csak másfél millió zsidó, mégis minden második ügyvéd, orvos, mérnök, tanár stb. zsidó. Ezek csinálják, vezetik a politikát, a törvényalkotást, az újságokat, szóval mindent. Még zengzetes nyelvünket és erkölcsünket is elzsidósítják, megmételtyezik.

De nem folytatjuk tovább, hisz ezekből is láthatja mindenki, hogy a zsidó hatalom minden téren utat tört magának és a keresztény magyarságot mindenütt le- és kiszorítja.

Ilyen körülmények között valóban bámulatos, hogy Magyarországon a zsidóellenes mozgalom vagyis az antiszemitizmus még mindig nem tört ki nyíltan és bátran. Ez annál csodálatosabb, mert mindenki jól tudja, hogy a zsidóság hirtelen gazdagodott meg és hatalma csak gazdagságának és faji összetartásának eredménye. Ugy, de azt is jól tudjuk, hogy azok a zsidók, akik ma ősi mágnás kastélyokban uraskodnak, vagy fővárosi palotáikban élnek kényelmes napjaikat, azok vagy őseik ócska batyuval kezdték meg pályafutásukat. Tehát miből, kitől gazdagodtak meg? Nemde a keresztények filléreiből és forintjaiból, a melyeket a zsidó boltjában vagy korcsmájában hagytak s abból az uzorából, a melylyel a keresztények szorultságát, könnyelműségét vagy tudatlanságát lelketlenül kiaknázták? Óh a „dupla kréta“ mindig nagy és főszerepet játszott a zsidó meggazdagodásában.

Ma már eljutottunk oda, hogy még legszentebb vallásunkat is gúny tárgyává teszik a zsidók, a katolikus procezsszióban résztvevők ájtatoskodását birkabégetésnek és óbégatásnak gyalázzák, mint az lapunk más helyén olvasható.

Ha mindezeket továbbra is ölbetett kézzel, nrma megadással türjük, akkor valóban megérdemeljük sorsunkat, hogy zsidók lesznek urrá felettünk. Elérkezett immár a tizenkettedik óra, hogy megmozduljunk és cselekedjünk. Ma még van erőnk, holnap már guzsba lehetünk és talán ha akarnánk sem védekezhetnénk a zsidó túlkapások ellen.

Ne higgye senki, hogy a zsidók visszazsoritására irányuló mozgalom vagyis az antiszemitizmus ellenkezik a keresztény felebaráti szeretettel; ezt csak a zsidók állítják, hogy a kereszténység mozgalmát megbénítsák. Lehet valaki antiszemita és a mellett jó keresztény is. Mi nem véres, nem erőszakos antiszemitizmust akarunk, hanem higgadt, józan antiszemitizmust. A zsidók bűneit, hibáit, visszaéléseit ostoroznunk nemcsak szabad, hanem kötelességünk is. Avagy gazt gyomlálni bűn, gazt ápolni erény volna? Ilyet a mi vallásunk sehol sem tanít. Nekünk jogunk van a zsidóságtól követelni, hogy a kereskedelmi életben is adjon helyet a tisztességnek, vallásunkat meg ne gyalázza, népünket hamis mérleggel, lelketlen uzorával, dupla krétával és ravasz fondorlattal, törvényellenes korcsmai hitellel koldusbotra ne juttassa.

De jogunk van ahhoz is, hogy a zsidó boltját, korcsmáját, bankját, gyárát, biztosító intézetét már messziről elkerüljük, sőt kötelességünk is ezt meg-

tenni, mert ha ezt nem tesszük, akkor vétkezünk önmagunk ellen, vétkezünk hazánk és vallásunk ellen. A ki ezt meg nem teszi, növeli a zsidó hatalmát és hozzájárulunk a zsidó erkölcsök meghonosításához és a keresztény erkölcsök megrontásához, segédkezet nyújtunk ahhoz, hogy a Duna-Tisza-Dráva között megalakuljon az új Zsidóország.

Csak keresztényeknél vásároljunk! ez legyen a jelszó! A hol keresztény kereskedő vagy korcsmáros nincs, *alakítsunk szövetkezetet.* A hol egy, sőt több zsidó bolt is fenn tudja magát tartani, ott a szövetkezetnek is boldogulni kell, csak összetartás és kötelességtudás legyen a keresztény népben és egy kis jóakarát. Csak így rázhatjuk le nyakunkról a zsidó jármot és csak így boldogulhat a magyar nép, különben elpusztulunk menthetetlenül.

Igenis legyünk antiszemiták, nem gyűlölettel, nem erőszakkal, hanem törvényes és jogos politikai és gazdasági fegyverekkel: ne vásároljunk, ne biztosítsunk zsidónál, ne fussunk zsidó orvoshoz, zsidó ügyvédhez, ahol keresztényt is találunk; ne szavazunk soha sehol zsidóra. Ne nyögjünk, ne sopánkodjunk, ne jajgassunk folyton, hanem cselekedjünk, dolgozzunk és áldozzunk a keresztény intézmények érdekében. Akkor aztán „lesz még egyszer ünnep a világon!“ és egy jobb sors virrad a magyarra

Terjesszék a „Magyar Néplapot!“

Az egy-gyermek rendszer.

A Dunántuli Közművelődési Egyesület legutóbbi közgyűlésén szóba került azon szomorú körülmény is, mely szerint egyes dunántuli vidékeken nagyon el van terjedve az u. n. egy-gyermek rendszer; s egyuttal a közgyűlés elhatározta, hogy ez ügyben felír a kormányhoz.

Hogy ez az egy-gyermek rendszer nagyon is el van terjedve a Dunántúl is: ez tény és pedig szomorú tény.

Tiszta katolikus községekben, hála Istennek, azonban csak szórványosan fordul elő s ezen helyeken is csak ott, hol a vallásos élet nagyon lanyha vagy éppen semmi.

Tény az, hol a vallásos élet elhanyagolt, a különféle bűnök úgy terjednek, mint az elhanyagolt mezőn a kártékony növények.

Általában tapasztalhatjuk, hogy a vallásos élet a leglanyhább a protestánsoknál, különösen a kálvinistáknál.

Kihaló félben van náluk — tisztelet a kivételeknek — minden idealizmus s el vannak merülve egészen az anyagiasságba.

Ezeknél azután egészen megszokott bűn az egy-gyermek rendszer.

S ez a nyavalya átragad a katolikusokra is, hol a kálvinistákkal együtt laknak és pedig sok helyütt nagy mértékben.

Mi itt a teendő?

Azzal ugyan édes-keveset ér el a Dunántuli Közművelődési Egyesület, ha ez ügyben a kormányhoz intéz fölterjesztést.

Nem ismerjük ugyan még a fölterjesztés tartalmát, de nem csalódunk, ha azt hiszszük, hogy éppen arra nem fognak kellő súlyt fektetni, a mi a fő, t. i. az *elhanyagolt vallásos élet fellendítésére, a vallásos élet ápolására.*

Mig oly intézkedéseket tapasztalunk, a melyek a vallásos élet megdöntésére irányozvák: ezen az uton-módon semmit sem érnek el.

Mig azt látjuk, hogy a kormányközegek sok helyen tüntetnek vallástalanságukkal; mig sok falusi jegyző — tisztelet a kivételeknek — privilegumnak tartja magára nézve azt, hogy sohase lássa a templom belsejét; mig sokszor a legkisebb előljárósága is azzal tüntet, hogy neki nem kell a templom; mig a nép vezetői, előljárói semmibe sem veszik a vásár-és ünnepnapok megtartását; mig az egyházpolitika „kezelői“ felfuvalkodottságukban rugnak egyet-egyet a nép vallásos érzületén: addig mitsem érnek el ennek a sajnos nyavalyának a meggátlásában holmi felterjesztésekkel.

Kétségtelen tény az, hogy az utóbbi években hazánkban hatalmas lépésekben haladt előre a katolikus öntudat s ennek nyomában járt — nagyon természetesen — a vallásos élet fellendülése.

Ezt kell ápolniok az arra hivatottaknak minden eszközzel s akkor, ha nem is egyszerre, de minden bizonynyal el fognak tűnni népünk életéből az égbe kiáltó visszaélések.

Az egy-gyermek rendszer bűnét kérlelhetetlen szigorral kel irtani minden téren.

Ez oly természetellenes bűn, hogy ehhez nem lehet csak olyan kesztyűs kézzel nyulni. Nevén kell megnevezni a gyereket!

S küzdeni kell ellene ugy a templomban, mint az iskolában s minden erre kínálkozó helyen és alkalommal.

A mi katolikus népünk, ha sok helyen a rossz példa által el is van rontva, azért alapjában nem romlott.

A vallásos élet fellendítésével be fogja látni, hogy mily nagy bünt követett el az Isten és a haza ellen, midőn az egy-gyermek rendszer hivei közé szegődött; be fogja látni, hogy vétkezvén az Isten, az egyház parancsai ellen, súlyosan vétkezett önmaga, embertársai és hazája ellen is.

Vissza az Istenhez, az egyházhoz: ezt munkálja közös erővel mindenki s akkor el fog tűnni az egy-gyermek rendszer utálatos bűne is!

Dr. Kozma Kálmán.

POLITIKAI VILÁG.

Íródeák dala a mult hétről.

Nincsen semmi ujság, semmi szenzáció...
Ez a mi országunk jámbor egy náció;
Olyan istenadta, mint a fejős tehén,
Osztrák, oláh, tót, rác, mind hizik a tején.

De Széllnek valami mindig jut eszébe —
Hja, kevés az idő — a semmittevésre!
Most is megnyujtotta az ülések hosszát,
Mert csak így érijük el a szép haza javát...

Hej, azt az országot megverte az Isten,
A hol, mint minálunk, a kormányzás ilyen.
Nem a rövid idő, nem az itt a főbaj,
Hanem a sok semmittevés és a nagy zaj.

Az ország atyái jobban fontolnák meg,
Hogy félannyi szóval kétannyit *tegyenek.*
Mert beszélni bőven a jó kofa is tud
S ha aztán tenni kell, kiki elbukik, fut.

Azért tovább én sem szaporitom a szót,
A helyett kiv nok mindenkinek sok jót.
Széll Kálmánt sokáig éltesse az Isten!
De ne sokáig — a miniszteri székben!

Krónika a hétről.

Széll Kálmán miniszterelnök hétfőn este vissza-érkezett Bécsből, ahol délelőtt Körber osztrák miniszterelnökkel tanácskozott, délután 2 órakor az uralkodónál volt kihallgatáson Schönbrunnban, azután pedig Goluchowski gróf külügyminiszterrel hosszabb ideig tárgyalt. Beavatott körökben a politikai helyzetet *meglehetősen komolynak* tartják. Bécsi hírek szerint ugyanis a miniszterelnök az osztrák miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel a kiegyezés és a kereskedelmi szerződések ügyéről tárgyalt, de az uralkodónál, kapcsolatban a véderő-javaslatokkal, a *belső politikai helyzetről* tett jelentést és a kihallgatás során, hir szerint, nagy jelentőségű elhatározások fogantak meg.

A kereskedelmi szerződések ügyére vonatkozólag a tényállást a következőkben foglalhatjuk össze:

A szerződést ez év végén sem egyik, sem másik részről nem fogják felmondani, hanem csak a jövő év első hónapjainak valamelyikében. A szerződés 24. pontja értelmében ez esetben a szerződés a felmondástól számított 12 hónap mulva, vagyis az 1904. év első hónapjaiban fog lejárni. Ha az olasz szerződésnél nem így áll a dolog, mert ha az föl nem mondatik, akkor további egy évig, vagyis az egész 1904. évben a *borvámklauzulával együtt* érvényben marad. Ennélfogva Olaszországgal szemben csak oly föltétel alatt maradt el ez év végén a szerződés fölmondása, ha Olaszország eleve beleegyezik a borvámklauzula módosításába. E kérdések sürgőssé teszik az új autonóm vámtarifa megalkotását, amely nélkül az új szerződések iránti tárgyalásokat megkezdeni nem lehet. A kormányok tehát igyekezni fognak az új vámtarifát mielőbb tető alá juttatni. A bécsi tárgyalások alkalmával természetesen a kiegyezés kérdése is érintetett, de megegyezés vagy érdemleges határozat ebben az ügyben nem történt.

Nagyobb bonyodalmakat okoz még a kereskedelmi szerződések ügyénél is a *véderő-javaslatok kérdése.* Bécsi hírek szerint ez a kérdés *Magyarországon parlamenti világot, Ausztriában pedig kormányválságot idéz elő.* A királynál történt kihallgatása alkalmával Széll Kálmánnak hir szerint azt jelentette ki az uralkodó, hogy *a véderőjavaslatok megalkotása a leg-sürgősebb és legfontosabb feladat, úgy, hogy minden más állami teendő inkább szenvedhet halasztást, mint*

éppen ezek. Mivelhogy pedig a magyar miniszterelnök a javaslatok sürgős elfogadása iránt nem volt képes megnyugtató jelentést tenni, ennél fogva el van határozva a javaslatok sorsát a Ház feloszlása és új választások útján biztosítani. Ausztriában pedig a csehek kijelentették, hogy ha a megegyezés a németekkel nem is jönne létre, készek lesznek a véderő-javaslatokat és a költségvetést elfogadni, de *csak akkor, ha a mostani kabinet lemond.* Bécsben tehát azt tartják valószínűnek, hogy a magyar parlament rövid időn belül feloszlatják, Körber pedig beadja a kabinet lemondását.

*

Bégető birkák.

Mindennek van határa, csak a katolikus magyarok türelmének és a zsidó arczátlanságnak nincs határa. Már az egyházpolitikai harcok idején a recepció törvénybe iktatása előtt megtörtént az a hallatlan gyalázat, hogy zsidó sihederek leköpdösték püspökeinket. A recepció óta pedig még jobban megnövekedett a zsidók vakmerősége. Most már nem zöldfülü zsidó kölykek az utcán, hanem vezérszidók támadják meg piszokméregbe mártott tollal a katolikus vallás szertartásait és magát a katolikus egyházat gyalázzák meg.

A Terézváros demokrata fejedelmének és a Tisza-Duna-Dráva közén rohamos gyorsasággal szervezkedett Zsidóország királyának: Vázsonyi-Weiszfeld Vilmos demokrata zsidó képviselőnek ujságjáról: az „Uj Század“-ról van szó. Ez az ur volt az, aki a nyáron a keresztény Magyarország történelmi hőseit, a Hunyadi Jánosokat *kulturbestiáknak* (magyarul kiművelt fenevadaknak) nevezte el. De amit ujságja a katolikus szertartásokról mult csütörtökön írt, ilyen szemtelenség csak a mi birkatürelmű országunkban kaphat nyomdafestéket.

Ez a kapezaujság ugyanis azon mérgelődik, hogy a főváros tanácsa okulván a nyáron megtartott és ablak-betörésekkel meg üzletrablásokkal végződött szociálista tüntető körmeneten, kimondta, hogy ezentul ilyen körmeneteket a fővárosban megengedni nem fog, mert a kihágások ellen nem nyújt senki biztosítékot.

Azután szóru-l-szóra így folytatja mocskolódását: „Miért nem követelnek biztosítékot akkor, midőn másfajta körmenetet rendeznek? *Mikor bógó, óbégató, elbutított parasztokat kergetnek végig az országon fanatikus papok?* Akkor a lelkek tükreit tördelik össze s akkor *ostoba babonákkal* rombolják szét a nép értelmének oltárképét. Miért nem alkalmaznak ilyenkor megakadályozó intézkedéseket, mikor egész embertömegeket hajtanak bele az *ultramontanizmus birkaólaiba* és elrabolják legdrágább kincsüket, valóságos érzésük egyszerűségét? . . . Ez a *bégető birkák* felvonulása talán szívet gyönyörködtető látványosság? . . . Igaz, *mindkét körmenet megalázó és szomorú.* A kik ebben (t. i. a proceszsióban vagy zarándoklatban) résztvesznek, azokon segítsen a lourdesi szűz, a pócsi szűz s a többi szentek, ha tudnak segíteni. De aki maga akar magán segíteni, az majd túltesz a főváros jogászain, a rendőrfőkapitányon és a lourdesi szűzön is.“

Valóban elszomorító dolog, hogy Mária országában így lehet gyaláznai a katolikus szertartásokat, a katolikus vallást és ily pimasz módon lehet a boldogságos Szűzet megcsufolni a nélkül, hogy a katolikus önérték megmozdulna és megmutatná az

ilyen arczátlan zsidóknak a Palesztina felé vivő utat, ha már nincs hatóság, amely a törvény sujtó kezét éreztetné velük, mely a vallás ilyen meggyalázására büntetést mér. Vagy a zsidónak már minden szabad ebben a szerencsétlen országban? •

Nem ugy zsidók! A pohár már betelt, az összegyülemlt keserűség minden pillanatban kicsordulhat és vizözönként borithatja el a zsidóságot s akkor aztán Isten legyen nekik irgalmas.

A képviselőházi ülések meghosszabbítása.

Szell Kálmán miniszterelnök a képviselőház szombati ülésének végén a következő indítványt adta be: Határozza el a t. Ház, hogy az 1903. év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslat tárgyalásának tartamára üléseit e hónap 10-től kezdve délután 3 óráig tartja. — A képviselőház az indítvány fölött a keddi ülés végén szavazással határozott s azt elfogadta.

Torontálmegye új főispánja.

A király *Bethlen* Miklós grófot, Torontálmegye főispánját fölmentette állásától s utódjául *Dellimanics* Lajost, a megye eddigi alispánját nevezte ki. *Bethlen* Miklós gróf tudvalevőleg súlyos idegbajba esett s e miatt kellett állásától megválnia.

Nemzetiségi politikánk.

Magyarországon tudvalevőleg nemcsak magyarok, hanem idegen nemzetiségűek, tótok, németek, oláhok és szerbek is laknak. Az uralom ezer esztendőn keresztül a magyarságé volt, s mi magyarok elég könnyelműek voltunk, hogy az idegenek megmagyarosítására éppenséggel nem törekedtünk. Ennek a könnyelműségnek és oktalan nagylelkűségnek a gyümölcsei immár érni kezdenek. Az erdélyi szászok a nagy német birodalom felé pislogatnak, az oláhokat a román kormány pénzzel segítyezi, a felvidéki tótok pedig orosz pénzzel és cseh mivelődési eszközökkel iparkodnak érvényesíteni nyelvüket és fajukat. Valamennyi nemzetiség mozgalma ellenkezik a magyar állam egységével, a magyar nemzet jövőjével, sőt törekvéseik vajmi gyakran a nyílt hazaárulással határosak.

És midőn az aknamunka a magyar nemzet ellen titokban és nyílt vakmerőséggel szakadatlanul és szemmel látható, megdöbentő sikerrel folyik akkor a magyar kormány strucecz módjára homokba dugja a fejét, a helyett, hogy a nemzetiségek áskálódásainak gátat vetne. A pénzzel és hatalommal rendelkező magyar kormány a társadalomra hártja a nemzetiségi törekvések visszaszorítását. Pedig tudhatná, hogy az ezer felé húzó magyar társadalom a külföldről támogatott nemzetiségek ellen a harcot sikeresen föl nem veheti.

A magyar társadalom mégis megmozdult. Mult vasárnap két gyűlést tartottak: Budapesten a felvidéki szlávok, Brassóban pedig az erdélyi szászok ellen kezdték meg a szervezkedést, az önvédelmi harcot. A mozgalom mindenesetre dicséretes és hazafias, ámde nagyon szomorú, hogy a magyar országgyűlés óriási többsége és az egész kormány magyar és mégis a magyar társadalom kénytelen saját hazájában önvédelméről gondoskodni, holott az országgyűlés és a kormány kötelessége volna a nemzetisége állambomszlasztó törekvéseit elfojtani és okos nemzetiségi politikával a magyar nemzet jövő-

jét biztosítani. De ezek vagy nem tudnak vagy nem mernek a mindinkább fenyegető nemzetiségi kérdés megoldásához hozzá fogni.

Kétéves katonai szolgálat.

A kik a „Magyar Néplap“-ot több mint tíz évi küzdelmes pályafutásán figyelemmel kísérték, azok tudják, hogy a dicsekvés nem kenyerünk, nem szokásunk. Ez egyszer azonban ne vegyék rossz néven, ha mi is dicsekszünk. Dicsekedve, büszkén és örvendezve adjuk hírül olvasóinknak, hogy lapunk egyik régi és a magyar nép életébe vágó fontos programpontja közeledik a megvalósulás felé. Mi voltunk az elsők, akik belátva a hároméves katonai szolgálat katonai szempontból haszontalan, gazdaságilag káros voltát, szakadatlanul követeltük a kétéves katonai szolgálat behozatalát.

A hároméves szolgálat hátrányait nem szükséges fejtegetnünk; aki katona volt, jól tudja, a harmadik évet szolgáló „öreg harcos“ semmi újat nem tanul, legföljebb felejt és rontja a fiatalabb katonákat. Gazdasági tekintetben pedig mérhetetlen veszteség a harmadik katonai év. Ezt hajtogattuk, hangoztattuk folyton, míg végre követelésünk utat tört magának a közvéleménybe, befészkelte magát a köztudatba és végre a honvédelmi miniszter is belátta követelésünk jogosultságát és — mint a napilapok írják — előterjesztést tett felséges királyunknak a kétéves szolgálat behozatalára. Királyunk az indítványhoz hozzájárult. Csak így magyarázható meg, hogy Fejérváry honvédelmi miniszter elvben helyeselte a kétéves szolgálatot a honvédelmi bizottság keddi ülésén, csak arra nem akart nyilatkozni, hogy a gyakorlati életben mikor szándékozik az elvet megvalósítani.

De tán nem csalódunk, hogy már a katonai ujonczlétszám emelése alkalmával meg fog történni, de sokáig semmi esetre sem késhet már. Mi természetesen csak örvendeni tudunk, hogy lapunk törekvésének sikere immár biztosítva van, örömmünk csak azért nem teljes, mert az új katonai terhek nyomán követik a régiéket csökkentését. Már pedig mi azt hisszük, hogy a mostani katonai létszámmal is meg lehet az országot védeni. De ha sokat kell is majd áldoznunk a katonai létszám emelésére, mégis csak nyerünk a kétéves szolgálattal. Ez pedig a „Magyar Néplap“ érdeme.

Két választás.

Két kerület választott országgyűlési képviselőt a múlt hét csütörtökjén, december 4-én *Nagyszalontán* három jelölt volt, kettő függetlenségi és egy szocialista. A győztes *Balogh Mihály* lett 875 szavazattal. Ellenfele, *Halász Lajos*, szintén függetlenségi csak 508 szavazatot kapott. *Mezőfi Vilmosra* a szocialista jelöltre 14 ember szavazott. — *Tápén*, melynek választását tudvalevőleg a Kuria megsemmisítette, ezuttal *Kelemen Béla* függetlenségi nyerte el a mandátumot 764 szóval. *Rohonczy Gedeonra*, a szabadelvű jelöltre csak 444 szavazatot esett, míg *Lilinre* a néppárt jelöltjére 9 ember szavazott.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A múlt pénteki ülés legérdekesebb szónoka *Makkai Zsiga* ákosfalvi képviselő volt, aki azon egyszerűen, ahogy Isten tudnia adta, elmondotta, hogy az erdélyi földön a magyarság leginkább maga az oka annak, hogy módosság és műveltség dolgában elébe vágott a szász meg az oláh: mért bizta magát Ausztriára, mért nem akar önálló ország lenni?

Szombaton, 1902. december 6-án.

Ülés elején *Kossuth Ferencz* megkérdezte a miniszterelnököt és az összkormányt, vajjon képesek lesznek-e Magyarország gazdaságát megvédelmezni ama sujtó csapás ellen, mely az új *németországi* vámtarifában ránk zudul? Mert most már bizonyos, hogy a német birodalmi gyűlésen az új vámtarifát meg fogják szavazni és ez Magyarországra halálos dőfés lesz, mert mi nyersanyagot termelő állam vagyunk.

Székely Kálmán roppant idegesen fészkelődött a helyén, még idegesebben felelt *Kossuthnak*, de válasza némileg megnyugtató, midőn mondja:

A német fordulat nem jött váratlanul, hanem csak gyorsabban. Mig biztosra nem válik, mi lesz hát benn a német vámtarifájában, addig nem lehet a dolgról érdemlegesen szólni. De állást meg pláne majd csak akkor foglalhat a tárgyban, ha az osztrákokkal gazdaságilag megegyezett, vagy pedig végképp eldől, hogy megegyezni nem tud. Neki lelkiismereti törekvése, hogy az új vámtarifában megvédje Magyarország érdekeit és erre lesz is elég fegyvere. Az ő politikája nem teszi az országot szegénynyé. A király is mindig azt akarja, hogy az ország gyarapodjék és virágozzék.

Ezen fontos beszéd után szétszórtak a honatyák, hogy — hétfőn ünnep lévén — két napig elmélkedjenek a sokat jelentő szavakon.

Kedden, 1902. december 9-ikén.

Beszéltek *Hellebronth Géza*, *Molnár Jenő*, *Malatinszky György* és *Lukács Gyula*. Értékes felszólalás csak az első volt. *Hellebronth* azt mondotta, hogy azért nem bizik a kormányban, mert benne vannak *Lukács* és *Fejérváry*, kik minden nemzeti törekvésnek ellentállnak. Az ilyen kormánytól nem lehet várni semmit. A civilizistát is nagyon időszertlenül emlegetik, a katonai javaslatok pedig már szinte szégyenünk a nép előtt, melynek nincs mit ennie, de katonára és új ágyukra muszaj telni. Ha a miniszterelnököt csak felülről kényszerítik eme gyűlöletes követelésekre, hát legyen bátorsága neki a népakaratra támaszkodni és a királylyal törvényesen szembe szállani. Azért van alkotmányos királyunk és felelős miniszteriumunk. De ilyesmit ne a *Székely Kálmán* kormányától várjon a magyar nép, mert abban nincs egy csepp vér, mely nem Bécs felé lüktetne.

Minden szava igaz! Lássátok olvasóim, ilyen az igazi katolikus képviselő beszéde. Okos, igazságos, nem hunyászkodik meg fölfelé és nem gögös lefelé. Megbecsüli a falusi jegyzőt és szolgabírókat, de megmondja legfelül is az igazat. Nem lázít a jegyzők és anyakönyvvezetők ellen, de nem is hizeleg émelgősen az udvarnak. Nem mondja, hogy „Ha telik négy millió az egyházpolitikára, hát teljék még az az egy millió a császárnak!“ Hanem fárad a revízióért

a mi programmunk szerint és áldozza erejét-idejét a katolikus egyház védelmére. Amellett nem ripakodik senkire és nem akar felfalni senkit.

Ilyen *katholikus képviselő* kellene vagy tiz a Házba, majd meglátnátok akkor, hogy mi a katolikus belpolitika!

Szerdán, 1902. december 10-én.

Ez volt az első ötórás ülés, melynek kezdetén Széll Kálmán miniszterelnök benyújtotta a lengyel tengerszemre vonatkozó törvényjavaslatot.

Endrey Gyula odakiáltott: „Terjeszse be az önálló vámtarifát!”

Széll visszakiáltott: „Majd meglesz az is, talán nem is sokára!”

Ezután folytatták az indemnitás vitáját. Marjay Péter felpanaszolta, hogy beköltözött az országgyűlés az új parlamenti palotába, anélkül, hogy ez alkalomból istentiszteletet tartottak volna. Azután meg kifogásolta, hogy mért ültetnek a pénzügyminiszteri székbe olyan embert, aki milliomos; az nem érti aztán a szegény nép baját, csak terheket terhek után ró a nyakába. Az önálló vámterületet sürgeti végre.

Következett Endrey Gyula. Ugyancsak az önálló vámterület mellett szólott, kivált a németek új vámtarifája miatt. Mert a német birodalommal szemben más a viszonya Ausztriának és más a viszonya Magyarországnak. Ezt a kétféle viszonyt a közös vámterületben többé megvédeni nem leszünk képesek. — Az új választásokról is sok szó esik újabban. Endrey azt hiszi, hogy az új választások elé minden párt bátran indulna, csak a kormánypárt nem.

Utolsó szónok volt *Benyovszky Sándor* gróf, aki nem akart addig beszédébe fogni, míg egy a miniszterek közül be nem jó a terembe. Apponyi Albert gróf ezzel szemben kimondotta, hogy ez az okvetetlenkedés nem czélszerű, mert Isten ments, hogy a parlament tanácskozását azzal lehessen megszakítani: „nincs itt egy miniszter se, tehát nem lehet tárgyalni!” Mert akkor egyszerűen sztrájkolni fognak a miniszterek és így megbuktatják az egész Házat, ha úgy akarják és összebeszélnek.

Ez a talpraesett magyarázat tetszett az egész Háznak. Benyovszky gróf is elmondta beszédét, melyben sokallotta azokat az áldozatokat, miket Ausztriáért hozunk, azért a gazdasági különválást sürgeti.

Csütörtökön, 1902. december 11-én.

Az indemnitás vitájának folytatásaképpen *Uray Imre* szólott, aki élesen és sikerülten bizonyította be, hogy valahány miniszterünk van, egy se az ország élére való. Mindenik miniszter csak abban fárads, hogy országunkat nyomorékká nyomorítsa a költséges ujitásokkal és e közben elromlik régi, kipróbált, jó alkotmányos beosztásunk és közigazgatásunk. Az uralkodó család vagyoni erejét folyton fokozzuk, magunk meg mellette elkoldusodunk.

Folytatta a vitát *Vertán Endre*, aki bebizonyította, hogy a 67-iki kiegyezés már régen csődöt mondott és hogy Széll Kálmán nem hozza a Ház elé azokat a törvényeket, melyeket ígért, hanem ahelyett olyakat erőltet, melyek a nemzetnek fájnak.

Az indemnitás vitája még pénteken és szombaton is folyt.

UJDONSÁGOK.

A párbaj újabb áldozata.

Újabb áldozata van a múlt hét óta ennek a veszedelmes társadalmi ferdeségnek és újabb áldozata egyúttal a nagyuri nemtörődönységnek, könnyelműségnek. Az áldozat *Ernuszt Géza* dr. ügyvéd, négy kiskorú gyermek atyja, a ki most már sirban pihen. És még hozzá ő volt a sértett fél!

A párbaj előzményei a következők: Néhány évvel ezelőtt *Stieder György* magánzó jótált ifj. *Festetich Imre* gróf harmincezer korona váltótartozásáért. Mikor aztán a váltók lejártak, *Festetich* gróf egyszerűen megtagadta a befizetést, sőt a váltók valódiságát is kétségbevonta. Sok huza-vona keletkezett a dologból, úgy, hogy már *Stieder* tartozása 40.000 koronára növekedett, a melyet természetesen neki, mint jótállónak kellett megfizetnie. Ez az anyagi romlás nagyon elkeserítette *Stiedert*, annál is inkább, mert a gróf apja, id. *Festetich Imre* dúsgazdag ember. *Stieder* többször irt, de az öreg gróf kereken kijelentette, hogy fiának semminemű tartozásából ki nem fizet egy fillért sem.

Stieder ekkor több lapban éles támadást intézett id. *Festetich* gróf ellen. A gróf ügyvédje, dr. *Ernuszt Géza* erre a gróf nevében nyilatkozatot tett közzé, a melyben védekezik *Stieder* támadásai ellen. Erre *Stieder* *Ernuszt* drt egy alkalommal tetteleg bántalmazta. *Ernuszt* a sértésért elégtételt kért. A párbaj szombaton folyt le Szombathelyen s a vége az lett, hogy *Stieder* agyonlőtte *Ernuszt*ot, a ki tiz percz múlva meghalt, özvegyiségben hagyva nejét és árvaságban négy gyermekét.

Kit terhel már most felelősség az áldozat haláláért? *Stiedert*, a kit méltán elkeserített a grófok könnyelműsége? Ő hibás első sorban azért, mert ha volt vagyona, miért nem becsülte meg? Miért irt alá holmi váltót könnyüvéru, léha ifjak tartozásáért?

Viszont dúsgazdag, vagyonos gróf hogy hagyhatja a fiát ennyire jutni? Adja ki a részét a vagyomból, hogy ne kelljen adósságot csinálnia.

S ha már mindez mégis megtörtént, micsoda lelketlenség tönkrejutni hagyni egy embert, a kinek az a néhány ezer forint egész vagyona, míg a *Festetich* grófok bátran kifizethetnek tízszer annyit is.

Kérdjük már most, kinek az áldozata *Stieder* és kinek az áldozata a kötelességteljesítő *Ernuszt* dr.?

Ebből most kettőt tanult a világ. Először, hogy ne adjon kölcsön mulatni szerető grófi csemetéknek, másodsor, hogy ne álljon jót senki fiáért.

De egyúttal beláthatja a világ azt is, hogy ostobább, gyűlöletesebb, igazságtalanabb divathóbort nincs, mint a párbaj.

A tél. A hidegre változott idő következtében a Duna felső mellékfolyói majd mind beálltak. A földmivélsügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések

szerint a felvidéki folyók közül csak a Latorcza zajlik. A Tiszán Naménynál, Tokajnál, Tiszafürednél, Szolnoknál, meg Szegednél a jég megállott. A Duna az egész szakaszon igen alacsony vízállás mellett zajlik. A fővárosnál a Duna 35 centiméternyi magasságu. A havazás és hideg következtében a lánczhid budai oszlopánál, majd a folyam közepéig, épp úgy a pesti oldalon is a jég megállt, s ha így tart a hideg, a jég egy-két nap alatt egészen megáll. A Dráván és Száván a jégzajlás erősebb mérveket öltött, amelyen eddig alig mutatkozott jég. Általában mindenütt nagy az apadás.

Külföldön letartóztatott magyar munkások. Gladenbachban az október 29-ről 30-ára virradó éjjelen betöréses lopást követtek el, amelynek elkövetésével három magyar nyomdászlegényt gyanúsítottak. A három magyar munkást le is tartóztatták s daczára annak, hogy igazolták alibiüket, nov. 25-éig fogva tartották őket. Közel négy hétig tartott tehát, amíg a magyar munkások alibiének helyessége kiderült, ami nem igen alkalmas arra, hogy valami különösebb respektussal viseltessünk a német policzia alapossága és gyorsasága iránt.

Megfagyott emberek. Bártfáról jelentik, hogy Bohinszki odavaló ácsmester az országuton, amint Kapin községből hazafelé igyekezett, megfagyott. — Sachs András belejoczi földbirtokos ugyancsak a bártfai országuton összeesett a hidegtől és megfagyott.

Nagy bányarobbanás. Nagy bányaszerencsétlenség hírért jelenti egy wilkesbarre-i távirat. A High-Wolkesbarre szénbányatársaságnak déli tárnájában robbanás történt, mely alkalommal 17 munkás életét vesztette.

Hóviharok. Obersdorfból jelentik, hogy Bockkarscherte-nál egy lavina maga alá temetett két turistát. Két kísérőjük megmenekült. A két szerencsétlenül járt müncheni hivatalnok. — Lembergől jelentik, hogy a Kolomea-helyi vasutakon a forgalmat hófúvás következtében beszüntették.

Nessi és a kolozsvári diákok. Ismeretes dolog, hogy Nessi Pál dr. országgyűlési képviselő a katonai becsületügyi választmány előtt elmondta a kolozsvári tüntetés valódi történetét s kijelentette, hogy igazát tanukkal óhajtja bizonyítani. Nessi másnap fölhívást intézett a kolozsvári egyetemi ifjakhoz, hogy jelentkezzenek azok, a kik a tüntetés idején vele voltak. Már eddig is hat egyetemi hallgató irt levelet Nessinek. Kijelentik levelükben, hogy minden az utolsó szóig úgy igaz, s ezt készek bizonyítani is, a mint Nessi a katonai választmány előtt előadta.

Szoknyás hajóskapitány. Amerikában a nők már kezdenek bevonulni a tengerészetbe is. A Missisipi-hajóstársulatnak van egy női alkalmazottja, Leather kisasszony, ki a társaság legnagyobb gőzösét vezényli Orleans és Viksburg között. A szép hajóskapitány már hat év óta uralkodik a kormányhidon, de ez az érdekes tény csak most, egy drámai incidens folytán került nyilvánosságra. A hajó legutóbbi útja alatt két kazán felrobbant és az utasok közt a fecsapott lángok láttára óriási rémület támadt. A legkritikusabb pillanatban egy szép asszony jelent meg a parancsnoki hidon, Leather kisasszony, a hajó parancsnoka. Az ő erélyes és hidegvérű fellépése akadályozta meg, hogy a megrémült utasok valami bolondot nem csináltak. A bátor nő ettől a percztől fogva huszon-

négy óráig nem hagyta el a helyét a parancsnoki hidon és így a gondjaira bizott hajót minden nagyobb baj nélkül vitte vissza a kikötőbe. A szép hajóskapitány e bátor tettéért kitüntetést kapott.

Szélhámos látogatók. Egy Ungvárhoz közel fekvő községben lakó előkelő uri családhoz e napokban két bérkocsin négy divatosan öltözött egyén állított be s bemutatva magukat, látogatásuk céljául azt adták elő, hogy ők turisták s a háziurnak művészi csinnal épített kastélyát látni kívánták. Az előkelő viselkedésű látogatókat a háziur ebédre tartotta s a délutánt meg az estét együtt töltötték s a család a vendégeket a legapróbb figyelemmel elárasztotta. A háziur este 10 órakor éjjelre családjával az emeletre vonult, a négy látogatót pedig a földszinten lévő hálószobákban helyezték el. A háziur késő éjjél után a földszintről motoszkálást hallott ugyan, amit azonban annak tulajdonított, hogy vendégei, akiket borral ellátott, még le nem feküdtek, hanem együtt poharaznak. A hogy azonban a háziur reggel a földszintre vonult, a vendégeknek csak hült helyét találta s hozzá meglepetéssel rájött, hogy az összes ezüstneműeket is magukkal vitték. A négy férfi bizonyára nagyvárosi szélhámos volt, akiknek a viszonyokkal ismerős egyén adhatta az utbaigazítást. A tolvajokat ide és visszautaztukban a csapi állomásfőnök látta.

Szegény gyermekek fölruházása. A Felvidéken a téli hideg zimankos idő beálltával fokozottabb mértékben lép föl különösen a tót nép közt a szegénység. A Felvidéken lakó földbirtokosok ilyenkor az illető vidéken a szegény nép nyomorának enyhítésére sietnek, részint a szegény gyermekek fölruházásával. Így a nyitrai megyei Nyitra-Kovarcz tótajku községben az odavaló földbirtokos, Wagner Sándor, ötven gyermeket ruházott föl Mikulás napján, hagyományos szokás szerint. A F. M. K. E. által alapított kiseddóvó részére Wagner belsősegeket, a fenntartására nagyobb alapítványt tett, azonkívül az óvodát minden szükségességgel ellátja. Simonides Jolán óvónő tanítása mellett a gyermekek szépen magyarosodnak, ami mindenestre elismerésre méltó dolog. Céljuk ezzel az, hogy a magyarosodás a felvidéki népek között minél rohamosabban terjedjen és így egy-egy megmagyarosított falu a Felvidéken valódi örállomása legyen a magyarságnak.

Fölfüggesztett községi előjáróság. Kovássy Elemér percsenyi főszolgabíró Plathy István megyei alszámvevővel megvizsgálva a poroskói körjegyzői irodát, Adamkovich Zoltán poroskói jegyzőt, a bírót és Gottesmann Iczig albíró-tömérdek hivatalos mulasztás és nagymérvű hivatalbeli rendetlenség miatt állásuktól fölfüggesztette s a jegyzői helyettesítéssel Pukán Emil s.-jegyzőt bizta meg. A főszolgabíró tárgyilagos, igazságos vizsgálata — amely öt napon keresztül tartott — a népben nagy meglepedésre talált.

Leány az olvasztó kemenczében. A lucskai vasgyárban rémületes szerencsétlenség történt. Rákai Julis tizenhat éves leány ebédet hozott apjának a gyárba, aki az olvasztó kemenczénél alkalmazott munkás. Mialatt apja ebédelt, Julis felment az olvasztó tetejére, hogy felmelegdjék egy kicsit. Ott elaludt és beesett azon a nyíláson, ahol a vasdarabokat szokták bedobálni. A leány szörnyű halált halt a forró olvadt vasban. Holtteste a felismerhetetlenségig összepörkölődött.

don
nél-
átor

kvő
két
be-
ogy
sté-
at a
yütt
em-
lád-
öld-
éső
mit
rral
nak.
t, a
tés-
kkal
volt,
iga-
llo-

téli
lép
ken
ény
ény
tra-
ag-
ján,
tott
sára
den
nel-
len-
y a
sab-
u a

mér
evő-
ko-
zzig
iva-
s a
neg.
hely
ége-

yár-
zen-
i az
apja
ele-
son,
nyü
ner-

A vallomás. Ha őszinte szívből jó és igaz szándékkal mondódik el a szerelmes szív legszebb megnyilatkozása az a vallomás, melyet a derék, jóratörekvő ifju teszzen az ő megkedvelt lánykájának. Kivált, ha jó helyen mondja el; ha szívből szívbe szól a szava. Ilyenkor e perczen két élet sorsa dől el. Bár ezt a perczet mindig Isten áldása tetéznél! Hogy boldogság fakadjon belőle és békés, munkálatos, becsület-s családi élet.

Aranymisés plébános. A fővárosi plébánosok nesztora, Kurcz Vilmos ferenczvárosi plébános, hétfőn tartotta aranymisését. A ritka ünnepi alkalomból a Ferenczváros polgársága meleg óvácziókban részesítette a népszerű főpapot és remek kivitelű pásztorbotot nyújtott át neki. Az ünnepi misére zsufolásig megtelt a templom.

Medvek garázdálkodása. Andrassy gróf gömöri erdőségeiből Szepes-Merény határára három medve tört be, ahol a nyájokban és csordákban kárt tettek. Az egyik medvét agyonlőtték, a másik kettőt még mindig nem találták meg.

Aljas asszony. Lakik künn Párisban egy zsidó asszony, Schönau Berta, férjezett dr. Fekete Samuné. Ottan képes levelezőlapokkal kereskedik. Néhány nappal ezelőtt Pestre jött anyjához, de nem csak látogatóba, hanem az üzlet érdekében is. Eljárt egy ügynöki irodához, hogy ottan a képes levelezőlapoknak terjesztését elvállalják. De olyan lapokat, melyek aljasok és a legnagyobb mértékben sértik a tisztességes szemérmét. Az ügynöki iroda feje azonban feljelentette a rossz nőt a rendőrségen, ahol letartóztatták és fogva tartják. Ocsmány levelezőlapjait elkobozták. Feketéné azt mondja, hogy azokat a képeket Párisban nem üldözték. De hogy a magyar névnek mennyi szegényt szerez az ilyen foglalkozás a külföld előtt, azzal egy zsidó asszony nagyon keveset törődik.

Modern leányok. Egy párisi pálinkamérést a „Ligne fraternelle des enfants de France“ ambulatoriummá alakított át, ahol a legelőkelőbb társasághoz tartozó fiatal leányok professzorok és orvosok segédkezése mellett szegény beteg és nyomorék gyermekeket ápolnak és kezelnek. Mindjárt az első hónapban ötvenkét gyermek lett állandó látogatója az intézetnek, élvezvén annak jótéményeit. Az élénk zöld színűre festett ház valamely tiszta holland ház hatását teszi a szemlélőre. Harmincz fiatal leány üzi itt lelkesedéssel az ápolónők magasztos hivatását. Pontban délelőtt 10 órakor jelennek meg a gyermekotthonban boldogan, hogy néhány órán át munkálkodjanak s az élet hiu szórakozásait némi értékes foglalatossággal ellensúlyozhassák. Feltürt ujakkal, fehér kötényben szorgoskodnak az ügyes, értelmes leányok s elkényeztetett puha kaecóik itt mosdótálat hordanak ide-ode, vagy hidrofiltátaból vagy gázból csinálnak kötéseket. Alig hinné az ember, hogy ezek a kezek csupán legyezésre vagy az uszály emelésére nevelődtek. A munkájukban nincs semmi kacérság. Köztök és a kicsinyek között szives barátság fejlődött ki, ami a gyermekeknek az otthonon kívül is hasznukra lehet. E párisi leányok igazán modern nők a szó nemes és eszményi értelmében.

A kézszorítás elmélete. Hallottuk már, hogyan lehet a szivar szivásának módjából a jellemre következtetni, azt is olvastuk, miféle jellembeli vonásokkal van kapcsolatban az esernyő tartása, de arról nem volt mindeddig tudomásunk, hogy a kézszorítás különböző módjai mit jelentenek. Egy német erre is megadta a feleletet. Egész kezét adni, egész kezét elfogadni, megszorítani a kezét, ez az egyenes és becsületes ember eljárása. A hidegen számító egoista nem így tesz. Ha az kezét ad, nedvesnek, puhának, szivacsosnak érezzük szorítását. Aki csak a keze ujját nyújtja és nem az egész kezét, az számító és lelketlen ember. Akit hatalmába kerített a nagyravágyás

ördöge, az mindenkinek, akiről azt hiszi, hogy kevesebb, mint ő, kegyesen három ujját nyújtja. Félénk emberek azzal árulják el magukat, hogy kezüket abban a pillanatban, amikor meg akarják szorítani, visszahúzzák, vagy hüvelykujjukat nekivetik az idegen kéznek, hogy a kézszorítást így megrövidítsék. Annak az embernek, aki szétterpesztett ujjal szorít kezét, nem szabad hinni. Ezek nagyjában a német ember megfigyelései. Nem érdektelenek és alkalmasak arra, hogy bárki is ezen a nyomon folytassa megfigyeléseit. Mert az bizonyos, hogy a kézsorítás sok mindent kifejez.

Születésnap ajándék. Hogy nem csupa kellemetlenséggel szolgál az élet, a bizonyosságára ime egy történet, a melynek minden szereplője jól járt és szenvedő hőse is csak — volt. Ez a nem irigylésre méltó szerep annak idején egy dúsgazdag fővárosi iparosnak jutott, a ki mint fiatal ember sokat gyöngékedett: a fizikuma nem volt olyan egészséges, mint a vállalkozásai. Szegény embernek első kincse az egészség, de a gazdag se az utolsó s bizony annál inkább ragaszkodik az ember az élethez, mennél többet kaphat tőle. A milliomost elcsüggesztette a sok gyöngékedés, alkalmasint képzelődő is volt egy kicsit: urrá lett a lelkén a sötét gondolat, hogy nem él sokáig. A doktora egy ismert nevű budapesti orvos, végre egyszer energikusan rászólt:

— Ugyan ne sopánkodjék; én ismerem a szervezeted és jótállok érte, hogy öreg ember lesz.

— No, mondta bágyadt mosolylyal a milliomos, én nem bizom annyit az életemben, mint ön és kijelentem, hogy ha megérem az ötven esztendő, fizetek önnek tízezer forintot.

Azóta eltelt vagy tizenöt esztendő. Az orvos, a ki azóta már nem is háziorvosa a gyárosnak, a mult héten, egy föltétlenül igen szép napon tíz ropogós ezrest talált az asztalán a milliomos vizitkártyájával együtt. A nagyiparos pompás egészségében érte meg az ötven esztendőt. Még — a memoriájában se tett kárt az idő.

2397 év multán. Ibrahim Khan Murawin Dowleh az új román és görög perzsiai nagykövet Athénbe utazik, hogy bemutassa megbízó levelét a görög királynak. Ez pedig különös ünnepiség közben fog megtörténni, mert Krisztus előtt 495 óta, amikor is Dárius perzsa király követe által a megadás jelét: vizet és földet követelt az athéniéktől, azóta perzsa követ nem járt Athénben. A diplomáciai összekötés Görögország és Perzsa között tehát 2397 esztendő után ujult fel.

Vasuti szerencsétlenség. A vasuti szerencsétlenségek krónikája ujjal szaporodott. Halifakszból (Uj-Skócia) táviratozzák, hogy a Montrealba menő személyvonat, amely tegnap indult el, Halifaksztól 70 mértföldnyire kisiklott. Hét ember, köztük a mozdonyvezető, életét veszítette, tizenkettő megsebesült.

Égő petroleumforrások. Borislavban a petroleumforrások, a finomitótelepek, a gépházak és irodatelepek kigyultak. A Rothschild-féle tizenhat tárna majdnem teljesen elpusztult s a tűz átharapódzott a Trozinszk, Manzinsky és Klocki-petroleumtárnákra. Tizenkét petroleumforrás a tornyokkal együtt néhány száz kilométernyi területen csupa lángtenger és Na-Potoka városrész is porrá égett. Valószínű, hogy a tüzvészben sok emberélet esett áldozatul, de eddigelé csak egy munkásnak holttestét sikerült

megtalálni. Hogy ha a tűz a Perub-Mikucki-féle petroleum-reservoirokig terjed, akkor menthetlenül elpusztul az egész telep. A kárt még megközelítőleg sem lehet megállapítani. A leégett tornyok egyenként 15—15.000 koronába kerültek. A szakértők attól tartanak, hogy a források a tűz következtében kiapadnak. Oltásról szó sem lehet. Az elégett tiszta petroleum értéke sok százezer koronára rug.

Hübner József bajai gyógyszerész hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Hihetetlen! Pedig az elismerő levelek ezrei bizonyítják, hogy a Feller-féle *Elsa-Fluid* minden, de még oly betegségeket is, melyeknél más gyógyszer nem segít, bámulatos eredménnyel gyógyít. Különösen lázt, köszvényt, reumát, mell-, fej- és fogfájást, szurást, vérszegénységet, görcsöt, gyomorbajt, szembajt stb. gyógyít biztosan és gyorsan. — 12 üveg ára 5 korona bérmentve. Egyedüli készítője **Feller V. Jenő** gyógyszerész, *Stubicza*, Templom-utca 35. szám (Zágrábmegye.) Egy családnál se hiányozzék e kitűnő, az egészségügyi hatóság által megvizsgált és jóváhagyott szer, melyet mindenki, ki csak egyszer is hozatta, sokoldalú hatása miatt állandóan használ. „Vak voltam már, csak a Feller-féle *Elsa-Fluid* mentette meg a szemem világát.“ Irta Szücs Péter, Budapest, Felső-rakpart.

Csak keresztényektől vegyetek pénzt kölcsön!

Nyilttér.

(E rovatban közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.)

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, sziv, veše, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és hörbajoknál.** Biztos védelem **szélhűdés és elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbáltatva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr. Kovács J. egyetemi orvosnak (Hemopatia) rendelő intézete van
Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

Rendelés naponta 9—1. és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézeten kívül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógymódja.

Népek és nemzetek.

Brazília volt elnöke meghalt.

Rio de Janeiróból jelentik, hogy *Prudente de Moraes*, Brazília volt elnöke december másodikán Piracibában meghalt. *Moraes* 1841-ben született s 1860 óta volt a törvényhozás tagja. Egész életében a köztársasági államformáért küzdött.

Kinai készülődés.

Kinából különös és veszedelmet ígérő hír érkezik. Az özvegy császárné kijelentette, hogy ő soha sem fogja elfeledni azt, ami 1900-ban és 1901-ben Kinában történt és hogy nincs más vágya, csak az, hogy a nyugati barbárok megbosszulja magát. Az özvegy császárné serényen dolgozik azon, hogy a hadsereget szervezze és most körülbelül hetvenezer, tizennyolcz-negyvenegy éves ember áll rendelkezésére. Ezeket egészen titokban egymásután beszólít-

ják és ez idő szerint körülbelül harmincezer mandzsu van ezredbe és félezredbe beosztva; mindannyian a legmodernebb fegyverrel vannak felszerelve és európai minta szerint fardhatatlanul tanítják őket a hadviselésre. Az idegen követségek, bármennyire meg vannak is erősítve, ha újra fölkelés lesz a fehérek ellen, veszve vannak e jól kiképzett és jól felszerelt hadsereggel szemben. Mindenből arra lehet következtetni, hogy az özvegy császárné, aki vasakaratu, energikus asszony, ki akarja pusztítani rengeteg birodalmából a fehéreket és hogy véres boszút fog állani azokon a megaláztatásokon, amelyeket Európa részéről el kellett tennie. A fekete felhők, tele szikrázó villámmal egyre inkább vonulnak és egyszerre csak új erővel és valószínűleg nagy eredménnyel rácsapnak a sárgák a fehérekre.

Orosz munkások véres sztrájkja.

A pétervári hivatalos lap véres munkászavargásokról ad hirt. November 17-én vagy 3000 munkás a Wladikawask vasutnak Rostowban levő műhelyeiben beszüntette a munkát. November 20-án közölték a munkásokkal, hogy a minisztérium nem veszi figyelembe követeléseiket, mert a munkát beszüntették, anélkül, hogy törvényes uton megkísérelték volna jogaik érvényesítését. A munkásokat elküldték. A sztrájk kezdetén a munkásoknál nyomtatott proklamációkat láttak. „A szociáldemokrata munkáspárt doni bizottsága“ aláírással. A mozgalom több ottani gyárra terjedt ki. A nap folyamán lovas kozákok eredménytelenül igyekeztek a sztrájkolókat elűzni. A munkások közáporral fogadták a kozákokat, miközben egy tiszt és kilencz kozák, az utóbbiak súlyosan megsebesültek és egy rendőrfelügyelő fején megsérült. A munkások csoportokba verődve a katonaságot kövekkel dobálták meg, amire egy fél szotnya gyalogkozák parancsot kapott a tüzelésre. Erre a munkások szétszaladtak, két halottat és 19 sebesültet hagytak hátra, akik közül kettő a kórházban halt meg. Hasonló zavargás történt Tihoreckaja állomáson is, ahol a munkások kődobálásokkal több kozákot megsebesítettek. Egy tisztet baltával a kezén sebeztek meg. A parancsnok tüzelést vezényelt, mire a munkások 2 halott, 7 súlyosan sebesült és 12 könnyen sebesült hátrahagyásával szétfutottak. 102 embert letartóztattak. A munkásmozgalom okára nézve külön vizsgálatot indítottak.

Alakítsunk minden községben katolikus népkört!

MAGYAR GAZDA.

Szőlősgazdák és munkások figyelmébe!

Néhány hét múlva egy olyan kis kézikönyv fog megjelenni, és a megrendelőknak azonnal szétküldetni, mely mindazt a tudnivalót magában foglalja, amire a szőlősgazdának és szőlőmunkásnak szüksége van, ha az előbbi azt akarja, hogy a telepítésre szánt pénzét ne dobja ki hiába, hanem minél hasznosabban fektesse bele szőlőbe; az utóbbi pedig, ha arra törekszik, hogy mint a szőlőmunkát alaposan ismerő munkás keresett legyen és értelmessége folytán jobb keresetre tegyen szert; mert a szőlősgazda, ha önmagát nem akarja károsítani, az ilyen szőlő-

munkásnak inkább ad másfélannyi díjazást, mint a szakértelmetlennek, aki több kárt tesz, mint amennyit használ. — Mindenki vinczellériskolát nem járhat ki. De ha e művet megszerzi és áttanulmányozza, arra nincs is szüksége, akár szőlősgazda, akár munkás, mert a helyes, szakszerű ismereteket belőle megszerezheti, sőt a borkezeléssel járó tudnivalókat is. — A munkát egy jeles szőlőtermelő, Horváth Sándor műkertész ur, a magyar orsz. kertészeti egyesület rendes tagja írta. Megrendelhető a Magyar Néplap kiadóhivatalában. Ára bérmentes szétküldéssel 1 kor. lesz. Már most meg lehet rendelni, hogy megjelenése után azonnal szét lehessen küldeni. Egy utalványon többen is megrendelhetik. A megrendelők neveit pontosan tessék kiírni. — A könyv mindenre nézve szolgál utbaigazítással s mindent oly érthetően magyaráz meg, hogy bárki tisztán megértheti. — A munka csak az 1 korona beküldőinek küldetik meg. Az utólagos fizetésre való megrendelések csak úgy fognak tekintetbe vétetni, ha fölösleges példányok maradnak, amire nem igen van kilátás, mert egyrészt már sokan és régóta várják, másrészt sok fölösleges példányt nem nyomtatunk. Aki meg akarja rendelni e vinczellérképezdét helyettesítő hasznos művet, iparkodjék az előfizetést lehetőleg két héten belül megküldeni a Magyar Néplap kiadóhivatalának (Budapest, VIII., Mária-utca 11. szám.)

A gyümölcsfák okszerű kezeléséről.

Hogy gyümölcsfáink okszerűen legyenek kezelve, czéлом röviden megismertetni b. olvasóinkkal azoknak rendes ápolását és helyes kezelését, melyet a következőkben ismertetek.

Kezdjük a fiatal kiültetett gyümölcsfáknál.

A kiültetett csemetével első nyáron nincs egyéb tenni valónk, mint a talajnak tisztántartása s nagy szárazság idjén néha meglocsolni a fiatal csemetéket. Következő tavasszal azonban ismét vissza kell metszenünk a koronáját; mi későbbben is egy pár évig ismételtetik. Megmetszésén kívül ilyenkor a fölösleges sűrű, rossz növésű galyak, valamint a visszahajtások is mind letisztogattnak, vigyázzunk arra, hogy a fa természetéhez idomittassék. A koronának szánt főágak, melyeknek száma a legjobb növekedésű alaknál is három-négyenél több nem igen lehet. A visszametszéssel csak akkor kell felhagynunk, midőn már a csemete jól meggyökerezvén, elég erős hajtásokat növel.

Hernyótól, mohtól szorgalmasan tisztán tartunk minden egyes csemetét; sőt néha talaját is föl kell porhanyitanunk, egész oly körben, mint a korona terjed, mivel egész odáig, sőt még azontul is terjednek a szivgyökerek. Ezen felporhanyítás legczélszerűbben őszszel történik, mely alkalommal, ha szükséges még trágyalével is (higitott állapotban) meglocsolhatjuk, miáltal a csemete bujább növekedését segítjük elő, vagy is a talaj kövérítését foganatosítjuk! de jó — ha érett trágyát alkalmazunk a tő körül, ez is a csemete disztlését s gyors fejlődését segíti elő.

Továbbá a gyümölcsfák tisztogatása a haszontalan felesleges s hibás galyoknak lemetszésében s

a héjnak tisztántartásában áll. Lemetszendők tisztogatás közben minden száraz galyak, csutakok, minden egymáson keresztül álló és csenevész ágak s melyek rossz irányban lefelé nőnek, úgy szintén, melyek a másik szomszéd fa koronájához közelednek.

Ezen tisztogatásnak fiatal fáknál minden évben, idősebbeknél pedig 3—4 évben egyszer kell megtörténni. Ezen tisztogatásnak legjobb ideje őszszel van, midőn már a fa leveleit jól hullatja; mert ekkor egy az, hogy száraz, rossz galyakat legjobban meg lehet ismerni, más pedig az, hogy a megsebesítés által az ereje sem vész a fának: de gyenge télen át és korán tavasszal is lehet a fák metszését sikeresen végezni. Az erősebb galyakat fűrészszel vágjuk le s aztán éles késsel simára faragjuk, (ne hogy sebfenét kapjon) és aztán a sebhelyeket sárga föld és friss marhatrágyából készült péppel kenjük be; így a téli fagy behatásától nem kell félnünk.

Dió, gesztenye, mandula és barack-félékben, melyeken nagyon sok a mézga, különösen vigyáznunk kell a vastagabb galyak levágásánál; mivel sebhelyeiken könnyen megfenésednek s elromlanak; azért a metszés ezeknél minél ritkábban, csakis igen muszájból és mindig késő őszszel történjék.

Valamint a galyoknak ily formán való tisztogatása, úgy a gyümölcsfának mohtól való szorgalmas tisztántartása, a derékon s vastagabb ágakon elkérgesedett fahéjnak évenként való megvakarása nemcsak a fák egészségére szolgál, hanem azoknak termékenységét is tetemesen elősegítik; mert ezáltal nemcsak a tisztaság eszközöltetik, hanem a héjba rakodott sokféle férgnek tojásaitól is megszabadul a fa. Különösen lapályos nedves fekvésű talajokon, hol leginkább mohosodnak a fák — valamint nedves év után is nagy haszna van az eféle fatisztogatásnak.

A gyümölcsfák megmetszésénél nemcsak a száraz galyakat kell leszedni, de sokszor egy vagy más tekintetből az eleven galyak is metszés alá kerülnék. Fő czélja e metszésnek, hogy a fölösleges galyak elszedése által, a többi meghagyottak kiméltessenek s erejökben növekedhessenek. Azért, hogy megítélhesse a gyümölcsstermelő gazda, hogy melyik galyat vegye le a többiek kiméletére, ismernie kell a galyak vagy ágak rendeltetését.

Különbség van a faág s fabimbó, és gyümölcság s gyümölcsbimbó között. A gyümölcság a különböző gyümölcsfajoknál vagy a múlt évi hajtáson, vagy a nyári hajtás alsó részén jelenik meg. Lágy maguaknál mindig a multévi hajtáson van a gyümölcs s egyéb gyümölcsöknél is gyakrabban; csupán a kőmaguak vagy csontárok azok, melyek a nyári hajtás tövén hozzák a gyümölcsbimbókat; sőt némely fajoknál, mint pl. a szilva-féléknél, azok az egész nyári hajtást ellepik: de szinte mult évi galyacskákön is jelennek meg, második évben egész csoportosan.

A fabimbó hosszukás, hegyes, míg a gyümölcsbimbó tojásdad alaku s tompa végű, kevés gyakorlat után egymástól könnyen megkülömböztethetjük őket. A fabimbók közt némelyek tulajdonképen fabimbók, melyek a hajtás legvégén s ahhoz közel állanak: de minden levélbimbó, ha felette az ág elmetsetik, fára is képes hajtani; mert a metszés által hozzá gyülekező az erő, ezáltal erősebb hajtásra ingereltetik s hogy egyenest a természetre hagyva rendesen a végső bimbók szoktak fába hajtani, az is az erőnek nálok való összeponosulásából származik. Vannak továbbá ugynevezett vakbimbók, rendesen a galyak alsó felén, melyek közönséges

nedvker
illetve
szemek
fáknál t
galyaka
alvó sze

A
f. é. de
minthog
az első
fájás-be
áljat fe
ezen vá
mutatko
ben ezü
előrelát
(alma é
nagymé
vidéki l
erre a
leteit is
legety
idegen
fogják,

Bu
megyei
szerbiai
Ro
Za
Te
Az
tartott ár
Lis
0
25-
Ko

Re
sásos és
a földm
és száll
D.
H.
adnak. A
El
miniszte
nát. Az
kapják.
S.
talatairó
Ifj
visszakü
helyén
hogy a
F.
talán. (E
küldi, m
Öz
semmit.
illeti, an
L.
fizesse
Sz
tánczvig
ajánlom.

nedvkeringésnél ki nem hajtának; de ha bővebb erő illetve nedvkeringés áll elő, ily esetben az alvó vakszemek is hajtásnak indulnak. Különösen a szilvafáknál tűnnek ezek szembe, hol a tövisidomu apró galyakat többnyire ilyen gyümölcs-galyakká válándó alvó szemek lepik.

Horváth Sándor.

Folyt. köv.

Közgazdaság.

A temesvári szent Miklós országos vásár f. é. december hó 18-ától 22-éig fog megtartatni s minthogy hosszú idő után valahára ez lesz megint az első temesvári vásár, melyen a száj- és körömfájás-betegségek megszűnése folytán — mindenféle állat felhajtása meg van engedve, érthető, hogy ezen vásár iránt mindenféle a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. Szarvasmarhában, lovakban és sertésekben ezuttal rendkívül nagy felhajtás remélhető, de előreláthatólag ki fog tűnni ezen vásár téli gyümölcs (alma és dió), gyümölcspalinkában és faáruban való nagymérvű kínálata által is. Tekintettel arra, hogy a vidéki lakosság, mely természetményeit eladás végett erre a vásárra hozza, ugyanakkor rendszeren szükségleteit is fedezni szokta s miután a nagy látogatottság folytán is élénk forgalom várható, a helybeli s idegen iparosok és kereskedők, kik áruikat kirakni fogják, jó üzletre számíthatnak.

Budapesti piaci árak:

Buza: Tiszavidéki 7-35 kor., tőlnamegyei 7-45 kor., pest-megyevidéki 7-25 kor., zentai 7-10 kor., verbászi 6-75 kor., szerbiai 6-87 kor.

Rozs: 6-15 kor.

Zab: 5-70 kor.

Tengeri: 5-45 kor.

Az árak 50 kg.-kint értendők. A múlt héthez képest tartott ár tapasztalható.

Liszt: tlagos jegyzések Budapesten:

0	1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---

25-90 25-60 25-60 24-40 23-40 23— 22-30 21-30 20-80

Korpa: Finom 8-10 kor., durva 8-30 kor.

Szerkesztői üzenetek.

Rendes előfizető. Ákáczt és gyümölcsfát a vízmosásos és omladós hegyoldalok megkötésére ingyen ad a földművelésügyi minisztérium; még a fák kiemelésének és szállításának a költségeit is az állam viseli.

D. A. Felőr. Köszönjük a szives tudósítást.

H. K. Gura. Méhészeti államkölcsönt többé nem adnak. A többi kérdésére majd annak idején figyelünk.

Előjáróság. Egyek. Folyamodjanak a földművelési minisztériumba és küldjenek el mindjárt egyben 40 koronát. Az elhasznált táviratsodronyokat két hét múlva megkapják. Két métermázsza az 4400 métert ad.

S. J. Bánhida. Nagyon jó néven vennök, ha tapasztalatairól cikket írna a „Magyar Gazdá“-ba.

Ifj. G. J. Felsőbánya. Okmányait ajánlott levélben visszaküldtem: az ilyen dolgot tessék a járásbírószék helyén lakó egy jóhírű ügyvédre bízni. En ugy látom, hogy a tárnafelügyelőnek van igaza.

F. K. Sopron m. Velécs Antal orvos urhoz írjon talán. (Budapest, Erzsébet-körut 41.) A receptet ha hozzám küldi, megcsináltatom ingyen.

Özv. L. Pálné. Malomsok. Nem tartozik ön kiadni semmit. Mert a haszonélvezet bármi bíró előtt is csak önt illeti, amig él.

L. J. Radnócz. Ha el akarja kerülni a pert, akkor fizesse ki azt a számlát. Mert a társulatnak van igaza.

Sz. J. Kiskapus. 1. A lakodalom nem nyilvános táncvigalom; 2. Inkább az orsz. gazd. cselédpénztárt ajánlom.

R. Z. Kistemplom. Ügynökökkel a község házában kell szerződést kötni, akkor nem kell becsapódástól tartani, de különben is ezt így írja elő a törvény.

K. A. Kun-Szent-Márton. Két levelet is küldtem önnek e héten és várom válaszáat.

Ifj. Sz. L. Tót-Keszi. Becsülését sokra tartom és sok szives fáradságát köszönöm.

Sóri. Ezer lakossal bíró községben ugyan minek volna az a negyedik italmérési engedély? Már ezt a kívánóságát elvből nem pártolom.

B. J. Hatoanpuszta. Ha már ügyvédet vallott, akkor nem jó abba a dologba most mást avatni.

„Alkotmány” napilap. Budapest. A 294. számban megjelent sértő szerkesztői üzenet szerzője ellen a sajtó-pert ugyanaznap megindítottam.

A kiadóhivatal üzenetei.

A „Magyar Néplap” kiadóhivatalának vezetését most megint Deák Ferencz ur vette át, aki korábban is 8 éven volt ennek a kiadóhivatalnak vezetője. Olvasóink régi ösmerősüket találják benne, aki mindent olyan pontosan és rendszeren fog elintézni, hogy soha semmi felszólásra ok nem lesz.

F. Gy. (Bozzán), F. J. (Török-Szent-Miklós), T. F. (Szegzárd), M. J. pályaőr (Ó-Pázna), H. K. (Herbus), Olvasó Egyet (Hódmező-Vásárhely), V. J. (Előszállás), Sz. J.-né (Körösmező), K. F. (Mesterszállás), B. J. (Lukácsfa), J. J. (Mármaros-Sziget), V. A. (Galsa), Becses levelüket megkaptuk és előfizetéseiket rendeztük úgy, ahogyan azt éppen levelökben írták.

R. J. (Pusztafő). Előfizetése december végével járt volna le, most tehát ki van egyenlítve 1903. szeptember végéig.

Zétényi előfizetése már júliusban lejárt és azóta pénze hozzánk nem érkezett. Tessék a postán reklamálni. Gyanítjuk, hogy a József-köruton vették át és ott is könyvelték el. Így ott előfizetett már a jövő év felére is, nálunk meg hátralékban maradt.

SPECIALISTA

sérvkötőkben!

KELETI J. orthopédiai műintézete ajánlja minden sérvtben szenvedőnek a legújabb és modern szerkezetű 1902. évben cs. és kir. szabadalmazott sérvkötőjét. Nem csuszlik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívüli fekvése által fölülmul minden más gyártmányt.

Árak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	12 korona	24 korona

Keleti-féle cs. és kir. szab. gummi-sérvkötő, éjjeli használatra igen ajánlható.

Árak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	10 kor.	20 kor.

Gyaráimban teljes jótállás mellett készülnek továbbá: járó és támgépek, mellfüzők ferdén nőttek részére. Műlábak és kezek, haskötők, görcsérharisnyák stb. stb.

Valódi francia gummi-közlönlegeségek eredeti párisi csomagolásban.

Legújabb képes árjegyzéket titoktartás mellett ingyen!

Keleti J.

orvos-szabész mű- és kötész-gyára. Alapítva 1878.
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Esküvön a halál torkában!

Igaz történet az életből. Elbeszéli Sinnreich János, Komárom-Tarjánban. (Utánnymás tilos.)

Épp aratás után volt, mikor egy vasárnap délután a templom előtti hársfa alatt üldögéltünk öreg tanítónkkal, kinek elbeszéléseit mindig oly kedvvel hallgattuk. Ez alkalommal barátjáról beszélt nekünk.

„Ferencz gazda — úgy mondta — nagyon kedvelt ember és bíró volt; két leánya közül a Mari, egy 18 éves leány, ez időtájt a gazdag marhakereskedő Marton fiához készült férjhez menni. Második leánya egy sápadt beteges 14 éves lányka volt, ki már gyermekkorra óta rheumában, szaggatásban szenvedett, kezei és lábai mindig dagadtak voltak. Azonkívül fejfájás, erős szívdobogás, ájudozási rohamok, émelygések kínozták és mert mindig ágyban feküdt, ét-ágya sem volt. A gazda nem takarékoskodott pénzével, hogy leányát meggyógyíthassa, sajnos azonban nem használt neki semmi.

Ezelőtt három évvel, mikor idősebb leányának, Marinak férjhez kellett volna mennie, Ferencz gazda maga sem tudta, kit válasszon esketési tanúnak anélkül, hogy többi szomszédjait meg ne bántsa, mert mind nagyon szerették a gazdát.

Ekkor eszébe jutottam én neki és az a szép katonai idő, mikor együtt szolgáltunk. Feleségének, kivel a tanu választás felől tanácskozott, ezt mondta: „rég barátom, a tanító, ez lesz a tanu, senki más!” Ezt a gondolatot csak Isten sugalmazhatta neki.

A menyegző napja végre elérkezett. Az egész környékből összesereglettek a vendégek. A templomban a tisztelendő ur megható beszédet tartott; azután zeneszó mellett hazafelé indultunk, ahol aztán bor, muzsika és táncz mellett folyt csak javában a dinomdánom. Hirtelen nagy zavar keletkezett. Ferencz gazda, mintha vilám sujtotta volna, összerogyott, egész teste vonaglott s arca eltorzult. A zene elhallgatott, a vendégek pedig megrémülve, sápadtan állottak körül. Rögtön felrántottak az ablakokat, eczettel és vízzel mosták a gazdát, de mind hiába. Asszonyok s leányok jajveszékelve tépték hajukat elkeseredettségükben. Szívetrázó jelenet volt ez és én tehetetlenül álltam.

Hirtelen mentő-ötletem támadt és oda szóltam feleségemnek: „Ur-isten, ha csak legalább egy üveg Feller-féle Elsa-Fluid volna nálam, az biztosan segítene!” Feleségem gyorsan átkutatta zsebeit és szerencsére talált is 2 üveggel; mindjárt letérdeltem Ferencz mellé, bedörzsöltem szíve tájékát, mellét, fejét s néhány cseppet szájába is öntöttem. Ferencz barátom mindjárt kinyitá szemeit és suttogva mondta: „még, még!” Beadtam neki még tíz cseppet, mitől mindjárt jobban lett. Nemsokára fel is kelhetett a gazda. Mindnyájan sirtak örömben.

A dárídót folytattuk, a régi jó kedv ismét helyre állt. A vendégek újból és újból a Feller-féle Elsa-Fluidot készítőjének, Feller V. Jenő gyógyszerésznek egészségére ittak. Egy óra múlva a gazda teljesen jól érezte magát. A vendégek már most tudni akarták, hol szereztem ezen csodahatású Elsa-Fluidot, mire elbeszéltem nekik, miként betegeskedett mindig úgy az én, mint a gazda jó ismerőse, a Hoffer káplár, hogy szenvedett gyomorhajban, hányingerben, étvágytalanságban, májhajban és e mellett még szaggatás és oldalszurás kínoztá, annyira, hogy katonáéktól is megszabadságotlák. Am otthon se érezte magát jobban, mindinkább hanyatlott egészsége, kólikája és mellfájása is volt. Használt mindenféle szert, többféle Fluidot is, melyekről a nap-tárakban és az ujságban olvasott, de egyik sem segített baján. — Egyszer aztán olvasott a valódi Feller-féle Elsa-Fluidról és Elsa-pilulákról, mire meg is rendelt FELLER V. JENŐ gyógyszerésztől, STUBICA Templom-utca 35. sz. (Zágrábmegye) 1 tuczat vagyis 12 üveg Elsa-Fluidot 5 koronaért és 6 skatulya Elsa-pilulát 4 koronaért. A postaköltséget maga a patikus fizette. Naponta 3-szor 20 csepp Elsa-Fluidot egy csésze édes tejben vett be és a tiszta Elsa-Fluidal naponta 2-szer dörzsölte be a gyomrát, hasát, mellét és mindenütt, ahol fájdalmat érzett; az Elsa-pilulákból kétszer napjában nyelt le 4 darabot s állapota napról-napra javult, most pedig teljesen egészséges s mindenkinek, bár-

milyen baj ellen csak a valódi Feller-féle Elsa-Fluidot és Feller-féle Elsa-pilulákat ajánlja. Mostanában a faluban mindenki használja a Feller-féle Elsa-Fluidot különösen égett sebek, szurás, szaggatás a tagokban, himlő és giliszta ellen a gyermekeknél, ótvár ellen és gyenge szemek gyógyítására. Egy ember már szinte megvakult és miután 6 héten át a Feller-féle Elsa-Fluidot vízzel keverve mosdásnál használta, ismét úgy lát, mint fiatal korában.

Azonkívül használják a Feller-féle Elsa-Fluidot ficzomodások-, vörheny-, mellfájás-, torok- és gégebaj-légzési zavarok-, vérköpesnél-, rekedtség, görcs, izzadás ellen, sőt még gyengeség-, idegesség-, sápkór-, vérszegénység-nél is hallottam a valódi Feller-féle Elsa-Fluidot dicsérni és Elsa-pilulákkal együtt használva sárgaság és gyomorhaj ellen is kitűnő. Én magam is — így beszélte a tanító tovább — csak a Feller-féle Elsa-Fluidnak köszönhetem, hogy ismét jól látok, mert mielőtt nekem Hoffer barátom a valódi Feller-féle Elsa-Fluidról beszélt, azt hittem, hogy soha többet látni nem fogok, oly betegek voltak már szemeim.

Ferencz gazda azonnal rendelt is

FELLER V. JENŐ gyógyszerésztől,
STUBICA, Templom-utca 35. (Zágrábmegye.)

4 tuczat Elsa-Fluidot 16 koronaért és néhány hét mulva fiatalabb leánya is ennek használatával teljesen felépült. S most hálából hetenkint rendel 1 tuczat Elsa-fluidot 5 koronaért a szegények számára. A menyegzőhöz jött vendégek közül is nagyon sokan rendeltek Feller-féle Elsa-Fluidot és Feller-féle hashajtó Elsa-pilulát is és a legjobb

... kinyitá szemeit és suttogva mondta: „Még, még!”

eredményeket érték el még fulzugás, skrofulózis gyüléseknél, kiütéseknél, láz-, influenza, katarrus-, kéz- és lábbedenulásoknál, keserű felbőfögés-, hányás- és különösen fogfájásnál.

Ez az öreg tanító elbeszélése, melyet nekem egy barátom még rövid idő előtt elmondott. Természetesen én is rendeltem mindjárt valódi Feller-féle Elsa-Fluidot, először 24 üveget 8 korona 60 fillérért s aztán 36 üveget 12 korona 40 fillérért s mondhatom a Feller-féle Elsa-Fluidtól oly egészséges lettem, hogy a patikusnak már nagyon sok köszönő-levelet írtam. Nekem használt a Feller-féle Elsa-Fluid meghülésből eredő szaggatásnál és minden betegség ellen,

mely házunknál előfordult. Sánvéber András feleségének fog és fejfájás, valamint szaggatás ellen használt s gyermekeit is meggyógyította. Goldschmidt Ferencz és felesége gyomorfájdalmait gyógyította meg. Hey András általános háziszernek használja az Elsa-Fluidot, Goldschmidt Antal fejzsaggatás ellen. Eichard Mihálynak egy beteg gyermeke már oly gyöngécske volt szegény, hogy inkább halottnak, mint élőnek lehetett mondani; akkor Feller-féle Elsa-Fluidot adtak neki tejszen s most oly egészséges, hogy mindenki csodálkozik rajta. Heidingér Sebestyén szinte majd megőrült fogfájása miatt, Feller-féle Elsa-Fluid azonnal segített. Kálbach Antal, Bertoll János dicsérik az Elsa-Fluidot és Elsa-Pilulákat gyomorhajoknál és Ströli Erzsébet szivhajból menekült meg a Feller-féle Elsa-Fluid használatával. Még egészséges emberek is használják a Feller-féle Elsa-Fluidot a mindennapi mosdásnál. Meg vagyok győződve róla, hogy mindenki ki Feller-féle Elsa-Fluidot rendel és kísérletet tesz vele, hálás lesz nekem. Óvakodjunk csak utánzatoktól s rendeljünk direkt Stubicáról, a címet pedig írjuk pontosan

Feller V. Jenő gyógyszerész
STUBICÁN, Templom-u. 35. (Zágráb m.)

Azon szomszédok, kiknek nevüket itt megírtam, mind itt laknak Komárom-Tarjánban és igazolhatják, mily megalégedésükre szolgált a valódi Feller-féle Elsa-Fluid felülmulthatatlan gyógyhatása.

Folytatás a 15-ik oldalon.

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid (Feller jóillatu növényesszencia-fluidja az „ELSA” védjeggyel.)

Minden üvegén és használati utasításán olyan védjegynek kell lenni, mint mellékelt rajzon látható „Elsa” névvel és „Feller” aláírással. — Az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóvá hagyva. — A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon a Feller-féle Elsa-Fluidot aranyéremmel és érdemkeresztekkel tüntették ki.

Ára utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után:

Használati utasítással, postaköltséggel és ládával együtt.	12 üveg vagy 6 duplaüveg	5 korona — fillér
12 üvegnél kevesebb nem küldetik.	24 „ „ 12 „ „	8 „ „ 60 „
	36 „ „ 18 „ „	12 „ „ 40 „
	48 „ „ 24 „ „	16 „ „ — „
	60 „ „ 30 „ „	20 „ „ — „

Övakodjunk az utáztatoktól! Csak a Feller-féle Elsa-Fluid valódi!

Ingyen kapnak a rendelők minden ismételt rendelést tuczat Elsa-Fluidhoz 1 üveget. Ha egy levél elveszne, czélszerű ajánlva írni!

Ajánlatnak még a **FELLER-FÉLE HASHAJTÓ Elsa-Rebarbara Pítlák.**

A legjobb, legolcsóbb és ezerszer kipróbált hashajtó-szer, gyors és biztos hatású, fájdalmat nem okoz, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést, tisztít, csillapítja a fájdalmat, kitűnő a gyomor és emésztési szervek legtöbb betegségénél. 1 tegeres (6 doboz) használati utasítással együtt 4 korona bérmentve.

Ki valódi Feller-féle Elsa-Fluidot és valódi Feller-féle Elsa-pítlákat akar, rendeljen le-
vélig és czimezze pontosan az egyedüli készítőnek:

Feller V. Jenő gyógyszerész,

0 cs. és kir. fensége Bourbon Fülöp herceg udvari szállítója
STUBICA, Templom-utca 35. szám. (Zágrábmegye.)

Főraktárak Budapesten:

Török József gyógyszerárában, Király-utca 12.
Dr. Egger „Nádor”-gyógyszertárában, Váci-körút 17.
Zoltán Béla gyógyszerárában, Szabadság-tér.

Első délmagyarországi oltárépítész, szobrászat és aranyozó műintézet.

Alapított 1890-ben

Van szerencsém a nagyérdemű közönség ocsos tudomására hozni, hogy műtermemet kibővíttem melyben készítik új oltárakat, szobrászatot, (szobrász képeket vászonra és plátra festve és fából faragva) dombor mára polichromizva márványosan kidolgozva, valamint régi oltárakat újabb festek, márványozok. Régi oltárképeket kijavítok és megújítom. Új oltárképeket híres művészeknek készíttetéseként adom helyre. Mária, Mária szobrák, Péter és Pál szobrák fából faragva és polichromizva.

Cm. 100	110	120	130	140	150
Kor. 100	120	140	160	174	194

Taracotta kőmasszából polichromizva

Cm. 100	120	140	150
Kor. 72	100	120	140

Olcsó árak és pontos készíttetésért gondoskodunk az intézet jó hírneve érdekében.

Nagy Nep. János,

Temesvári-Jánosváros,
Szabadság-utca 6. sz. sz. sz. sz. sz. sz.

Kettős elektromágneses kereszt

R. B. 86967. szám.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál: a migrén, neuralgia, vértululás, sápkór, szédülés, a fülzúgás, nagyothallás, a szívverés, szivgyörosök, asztmatikus rohamok, a gyomorgyörosök s egyéb györosök, az étvágytalanság, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szere.

hideg kezű és lábú, a csúszkószvény, ischias, bajában, influenzaiban s a vesejáró hátfájásoknál, különösen ideggyökérműködésben s a velők járó almatlanság bajában; a rendetlen vérkeringés bajában s még sok más oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szere.

E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandóan jótékony villamos áramot áradtat szét a testben s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a leghaladatosabb orvosok az emberi szervezetet megrohánó betegségek ellen.

Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszötves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodámban lévő államértesítések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hála-lásan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők.

A kit legkésőbb 14 nap alatt nem gyógyul meg készülékem, az visszakapja a pénzét. A hol már minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 korona. Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 4 korona. Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való. Központi eladási és szétküldésbely a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT, Budapest, Vadász-u. 42/Gl. Kálmán-u. sarkán.

Ne aggódjon

Ha bármilyen betegség gyötri is, rendelje meg a páduai Szt. Antal balzsamot. Bámulatos az az eredmény, melyet a páduai Szt. Antal balzsam gyógyító hatásával elér, már egy üveg alkalmazása után is! Felöltöknél és gyermekeknek egyaránt használható főképp a következő bajoknál.

Mindennemű gyomor bajnál, étvágytalanságnál, főfájásnál, ha az idegességtől származik is, hideglelésnél, Hasbántalmaknál székrekedésnél, vese és máj bajoknál, izom és csúsz bántalmaknál, továbbá köszvénynél úgy bevéve mint bedörzsölve utólrhetetlen hatása van.

Kapható a feltalálónál **HÜBNER LÁSZLÓ** gyógyszerésznél **BAJÁN.**

továbbá Török József gyógyszerárában Budapesten, Király-u. 12. csak akkor valódi ha a feltaláló nevével és pecsétjével van ellátva és kő korszában van.

Ára 1 korona 20 fillér, használati utasítás mellékelve van minden korszónál.

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt akar felvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez Bpest, V., Géza-utca 2. sz. (saját ház).

Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, és az azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad.

A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet térhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden, a kölcsön körüli, teendőit elvégzi.

Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 15, 22, 25, 33 1/2, 34, vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek.

Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt fel nem mondhatja, az adós azonban tartozásának egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti.

Az intézet jelenleg 5 1/2%-os és 4 1/2%-os záloglevél kölcsönöket ad s az 5 1/2%-os kölcsönök minden levonás nélkül készpénzben fizetnek ki.

A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre birkinek szívesen ad felvilágosítást.

Karácsony 1902.

New-York és Londonban nem kímélték meg az európai szárazföldet: rem és azért egy nagy ezüstárúgyár indíttatva érezte magát, hogy az egész készletét csak a munkaerő egy kis kárpótása ellenében eladja. En föl vagyok hatalmazva ezen megbízást teljesíteni, miért is csupán 6 frt 60 krért küldöm a következő tárgyakat:

6 drb igen finom asztali kés valódi angol pengével
6 drb amerikai szab. ezüst villa egy darabból
6 ovókanál
12 kávéskanál
1 levesmerő
1 tejmerő
6 angol Viktória alsótálca
2 hatásos asztali gyertyatartó
1 teaszűrő
1 igen finom cukorszóró

42 drb összesen csak 6 frt 60 kr.

Ezen 42 tárgy előbb 40 frtba került és most csak 6 frt 60 kr. minimális áron kapható. Az amerikai szab. ezüst egy kívül-belül fehér fém, mely ezüst színét 25 esztendeig is megtartja, amiért jótállok. Annak bizonyosságául, hogy ezen hirdetés

nem csalás,

kötelezem magam bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni. Senki se mulassza el ezt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

nász- és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas. Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

szab. amerikai ezüstkivitelű áruház

Bécs, II., Rembrandstrasse 19. A. szám

Telefon 14598.

Szétküldés vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. — Tisztítópor hozzá 10 kr. Valódi csak az oldalt látható védjeggyel (egészségi fém). — Kivonat az elismerő levelek ez-reiből: Az első küldeménynyel nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy garnitúrát. Kalocsa. Majorosi János, kanonok

A küldeményt vettem s nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért. Kolozsvár. Bánffy báró öccs.

Az étservice-küldeményt megkaptam, igen meg vagyok vele elégedve, küldjön még egy ilyen garnitúrát 42 drbot amerikai szab. ezüsből utánvétellel. Bozovics, Kr.-Szörény m. Keresztes S. fszbiró.

A küldött áruval meg vagyok elégedve. Krejstynopol Galícia, Johanna testvér, a szűz Mária-társ. főnöknője.

Első országos műfestészeti és iparművészeti intézet.

Blaskovics BÁTORY MIHÁLY műfestész

Szabadka VII. ker., Erdő-utca 66. sz.

A főtiszt. papságnak bíboros hercegprimás ö Eminentiaja 67698. szám alatt és Tolnai Festetich Tasziló gróf úr ö nagyméltósága által ajánlva. Az oktatást ö nagyméltósága Császka Gy. kalocsai érsek úr nagylelkű áldozatkészsége folytán olaszországi műfestők s mómárványozóktól nyertem.

Templom festés stilszerint. Gips-, márvány (stucco). — Oltárképek, oltárépítés és márványozások. — Tervek, rajzok készítése, nagyítása.

Oltárképeket

megrendelésre elvállalok művészi kivitelben, bármennyi alakkal
2-40 m. magasság és 1-40 m. szélességben 70 frt.
1-80 m. magasság és 1-20 m. szélességben 40 frt.
0-83 m. magasság és 0-55 m. szélességben 20 frt.

Kívánatra bármilyen nagyságban, jutányos áron.

Szegényebb egyházaknak 25% engedmény!

Elismerő nyilatkozatok rendelkezésre bocsátatnak.

Gyermek-tea. (Species-infant Kasztriner.)

Szülők és szülésznők figyelmébe.

Nem titkos összetételű szer. Több budapesti gyermekkórházban kipróbálva és vegyileg megvizsgálva.

Nyugtalan kis gyermekeknek, csecsemőknek, hasmenés, hascsikarás, gyomorhajtás, bélhajtás, fogzás és álmatlanságnál melegen ajánlom, a budapesti gyermekorvosok és budapesti hírneves szülésznők által kitűnő hatásának előismert gyógyfü-gyermek-teámat. Egy doboz 50 fillér. 5 doboz 2 korona. Postán szétküldve 65 fillérrel. Védjegy: több a pénz előleges beküldése ellen.

50 évi tapasztalat után kipróbálva!

Melegen ajánlom a hírneves

FAZEKAS DANIEL Budapesti e. m. gy. orvos

Páduai Szt.-Antal piluláit,

melyek makacs fejfájás, gyomorhajtás, szél-ütés, (gutaütés), Haemorrhoida (bélvérzés-nél), székrekedésnél s mindenféle az emberi szervezetben előforduló megromált egészség-nél kitűnő hatásának bizonyultak. A Páduai Szt.-Antal pilulák hatása páratlan, mert enyhén, csikarás nélkül hatnak és hatásuk már egy fél óra alatt bekövetkezik.

Egy doboz ára 50 fillér. — 5 doboz 2 korona. Postai szétküldésnél 45 fillérrel több, a pénz előleges beküldése ellen. — Utánvétellel szintén rendelhető. — Egyedül kapható a készítőnél:

KASZTRINER MIKLÓS „Hungária”
gyógytárban.
Budapest, VI., Erzsébet-Királyné-ut 2.

== Első kézből legjobban vásárol ==

Magyarország legnagyobb hangszergyára.

Stowasser J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg egyedüli szállítója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben, ==

hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, trombiták, czimbalmok, saját talál-mányu tárogatók 30 frt.-tól felfelé

Harmonikák legjobb elpusztíthatatlan ban gokkal, különlegesség acél hangu zenekar harmonikákban, — saját mintáink

Teljes zenekar felszerelése

előnyös feltételek mellett a legjutányosabb áron szállítatnak

Képes árjegyzék a) hangszerekről, b) harmonikákról, egyúttal harmonikumokról ingyen és bérmentve; csak megnevezendő miféle hangszerről kívántatik.